

Koncernredovisning och revision (KORE)

Studieanvisning

Kursens idé och innehåll

Kursens övergripande syfte är att göra dig förtrogen med den internationella koncernredovisningens innehåll, vilka principer den bygger på samt metodiken för dess upprättande. Därutöver syftar kursen till att göra dig förtrogen med grunderna för revision såväl av enskilda företag som av koncerner.

Kursen behandlar följande:

- Metodik och principer för upprättande av årsredovisningar i koncerner
- Värderings- och redovisningsteoretiska frågor vid upprättande och bedömning av koncernredovisning
- Hur den teoretiska utgångspunkten påverkar den praktiska utformningen
- Grunderna för lagstadgad revision samt hur denna tillämpas för koncerner
- Forskningsperspektiv inom revision

Lärandemål/förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs förväntas du kunna:

Kunskap och förståelse

1. Redogöra för modeller, begrepp och regler som påverkar koncerners årsredovisning.
2. Förstå hur val av värderingsmetoder och andra valmöjligheter påverkar företagets redovisade värden samt resultat.
3. Diskutera redovisning och revision avseende grunder i och skillnader mellan enskilda företag och koncerner.
4. Diskutera olika perspektiv inom revisionsforskning.

Färdighet och förmåga

5. Upprätta och analysera redovisningsrapporter på koncernnivå.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

6. Reflektera över koncernredovisning och revision ur ett kritiskt perspektiv och hur perspektiv kan förändras beroende på teoretiska och metodologiska utgångspunkter.

Undervisningen och kursens uppläggning

Kursen består av en kombination av föreläsningar, seminarier, grupparbete samt en betydande andel självstudier. Kursen examineras kontinuerligt genom de olika utbildningsmomenten.

Kursen arbetsinsats omfattar 200 timmar motsvarande 7,5 ECTS (40 timmar per vecka motsvarande 1,5 ECTS) och fördelar sig på följande vis:

Lärrarledda föreläsningar: 20 timmar.

Lärrarledda seminarier: 9 timmar.

Räknestugor: 6 timmar.

Grupparbete: 60 timmar.

Självstudier: 101 timmar.

Examination: 4 timmar.

Total arbetsinsats: 200 timmar motsvarande 7,5 ECTS.

Undervisningsspråk är svenska.

Kurslitteratur

Obligatorisk läsning

- Carrington, Thomas; *Revision, Liber*, 2014, Andra upplagan.
- Lönnqvist, Rune; *Årsredovisning i koncerner*, Studentlitteratur, Sjätte upplagan, 2012.

Ett urval av vetenskapliga artiklar (uppdateras varje termin, se kursens studieanvisning).

Examination

Examinationen sker kontinuerligt genom kursens olika lärandeaktiviteter. Varje examinationsmoment är viktat i relation till sin tyngd och betydelse för kursens sammantagna examination. Studentens resultat från de olika examinationsmomenten summeras till en kurspoäng som översätts till slutbetyg.

Examinationsmoment

Kursen består av följande viktade examinationsmoment:

1. Individuell skriftlig tentamen: examinerar lärandemål 1, 2, 3, 5 och 6; utgör 75% av total kurspoäng.
2. Gruppuppgifter: examinerar lärandemål 1, 2, 3, 4, 5, 6; utgör 20% av total kurspoäng.
3. Webbaserade individuella uppgifter: examinerar lärandemål 2, 3; utgör 5% av total kurspoäng.

Samtliga tre examinationsmoment tilldelas 0-100 poäng.

De två tentor som får högst poäng publiceras anonymt på Fastreg som en service till studenter som tenterar vid senare tillfällen.

Betyg

Efter fullgjord kurs erhåller studenten betyg enligt en skala relaterad till kursens lärandemål. A, B, C, D och E är godkända betyg. Fx samt F är underkända betyg. Betyget Fx kan kompletteras till betyget E.

En kurs omfattar 100 kurspoäng. För att erhålla ett godkänt slutbetyg krävs ≥ 50 kurspoäng. Slutbetygen på kursen motsvaras av följande poängskala: A: 90-100; B: 80-89; C: 70-79; D: 60-69; E: 50-59; Fx: 45-49; F: 0-44. Betygen motsvarar summan av de poäng en student erhåller (av totalt 100) för de viktade examinationsmoment som utgör kursens kontinuerliga examination.

Samtliga examinationsmoment bedöms enligt en 100-poängsskala. Varje enskilt examinationsmoment tilldelas 0–100 poäng. Poängen från ett enskilt examinationsmoment multipliceras med sin procentuella vikt, och den sammanlagda poängen för kursens samtliga examinationsmoment summeras till en kurspoäng mellan 0 och 100 som översätts till ett motsvarande kursbetyg mellan A och F.

Studenten ansvarar för att kursens examinationsmoment fullgörs: att ett tillräckligt antal kurspoäng uppnås och ett godkänt slutbetyg erhålls. Det avslutande examinationsmomentet är möjligt att genomgå två gånger med bibehållna kurspoäng från kursens övriga examinationsmoment: 1) under kursens gång; samt, om ett godkänt resultat på kursen (≥ 50 kurspoäng) inte uppnåtts vid det första tillfället, 2) vid kursens andra, schemalagda examinationstillfälle. Kursens övriga examinationsmoment erbjuds en gång.

Godkänt betyg (A–E) på kursen erhålls när student uppnått ≥ 50 kurspoäng.

Underkänt betyg (Fx eller F) på kursen erhålls när student ej uppnått ≥ 50 kurspoäng:

- Om 45–49 kurspoäng uppnåtts erhålls betyg Fx, med möjlighet att inom 3 terminsveckor efter att kompletteringsanvisning meddelats komplettera till betyget E. Om komplettering ej inkommit inom denna tid, och kursens två avslutande examinationsmoment är genomförda, fastställs betyget, innebärande att studenten måste omregistrera sig på kursen, varvid tidigare erhållna kurspoäng förfaller.
- Om < 45 kurspoäng uppnåtts erhålls betyg F, innebärande att studenten måste omregistrera sig på kursen, varvid tidigare erhållna kurspoäng förfaller.

Omregistrering innebär att:

- förstagsregistrerade studenter har förtur till kursens gruppanmälan;
- det avslutande examinationsmomentet kan omexamineras, utan närvaro vid kursens övriga läraktiviteter och utan att poäng från kursens övriga examinationsmoment tillgodoräknas.

Student som erhållit godkänt betyg på kursen får inte genomgå förnyad examination, komplettera eller fullgöra tidigare ej genomfört examinationsmoment för högre betyg. Ett godkänt betyg kan på students begäran inte ändras till ett underkänt betyg.

Betygskriterier och betygsomdömen

Kursens betygskriterier är utformade som helhetsomdömen, samlade kvalitativa beskrivningar av vad studenten förväntas prestera för att visa hur väl kursens lärandemål uppnås.

Betygskriterierna är baserade på de generella förmågor som uttrycks i högskoleförordningens examensmål (bilaga 2, examensordning). Listan över förmågor nedan är en sammanställning av dessa examensmål. För att godkännas på kursen ska studenten demonstrera generell förmåga att:

- återge, förstå och förklara kursens innehåll samt kursämnets vetenskapliga grund och metodologi;
- tillämpa kursens innehåll;
- kritiskt analysera kursens innehåll;
- problematisera kursens innehåll;
- i tal och skrift redogöra för och diskutera kursens innehåll;
- bedöma kursens innehåll med hänsyn till vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter;
- relatera kursens innehåll till aktuella samhällsfrågor;
- motsvara tillräckliga krav på formalia och akribi.

Följande betygskriterier används för att bestämma hur väl studenten demonstrerar dessa förmågor och uppfyller kursens lärandemål, varvid ett välgrundat betygsbeslut kan fattas. En högre betygsnivå förutsätter förmågor på lägre nivåer.

A (Utmärkt)

Studenten visar förmåga att ur ett kritiskt reflekterande helhetsperspektiv förhålla sig till och värdera kursens innehåll; samt överföra och använda insikter i nya betygsbärande kontexter.

B (Mycket bra)

Studenten visar förmåga att ur ett överordnat och sammanhållet ämnesperspektiv förstå och använda begrepp för att förklara hur kursens olika dimensioner relaterar till varandra, hopkopplas och blir meningsfulla.

C (Bra)

Studenten visar förmåga att behandla kursens innehåll, uppgifter och problemkomplex utifrån flera olika, väl utvecklade men huvudsakligen fristående perspektiv.

D (Tillfredsställande)

Studenten visar tillfredsställande förmåga att behandla kursens innehåll, uppgifter och problemkomplex på ett, om än djuplodande och välutvecklat, avgörande endimensionellt vis.

E (Tillräckligt)

Studenten visar tillräcklig förmåga att behandla kursens innehåll, uppgifter och problemkomplex på ett, om än djuplodande och välutvecklat, avgörande endimensionellt vis.

Fx (Otilräckligt)

Studentens kunskaper, förmågor och färdigheter inom kursens område visar mindre brister i helhet eller väsentlig del.

F (Otilräckligt)

Studentens kunskaper, förmågor och färdigheter inom kursens område visar elementära brister i helhet eller väsentlig del.

Seminarieuppgifter

Seminarierna är en viktig del i kursens lärandeprocess och förberedelse inför den kommande tentamen. Ni arbetar i grupper om maximalt 3 personer. Material till seminarierna läggs ut på Fastreg.

Inlämning av seminarieuppgift i koncernredovisning skall göras på Fastreg Forum senast 08.00 **arbetsdagen** före respektive seminarium. Inlämning av seminarieuppgift i revision ska göras på Fastreg Forum senast 08.00 **arbetsdagen** före respektive seminarium. Skriv era namn, personnummer, seminariegrupp och seminarielärarens namn på försättsbladet.

Vid seminariet förväntas ni även vara förberedda att presentera ert arbete samt aktivt delta med insiktsfulla kommentarer på andra gruppers arbeten.

FastReg Forum

Ytterligare kursinformation och kursdokumentation (t ex artiklar, kompletterande material och ev. föreläsningssanteckningar) läggs löpande ut på kursen Forum i FastReg.

Det är viktigt att du är välbekant med hur FastReg fungerar och att din e-postadress är aktuell så du kan ta del av viktig information.

Plagiering

I Högskoleförordningen (10 kap. 1 §) anges att disciplinära åtgärder får vidtas mot studenter som “med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars skall bedömas”. Plagiering är en form av fusk/vilseledande. Vid institutionen använder vi därför regelmässigt program (Genuine Text) för att kontrollera uppsatser, inlämningsuppgifter och hemtentamina.

Tänk därför på att regelmässigt och enligt vetenskaplig praxis noggrant ange de textkällor du använder dig av i inlämningsuppgifter av olika slag och uppsatser. Använd aldrig material eller hjälpmedel som du misstänker bedömas vara otillåten hjälp eller falla inom ramen för plagiat eller fusk. Se vidare information som finns på institutionens hemsida.

- 1. Vilka är de tre vanliga metoderna för att redovisa innehav av aktier i koncernredovisningen när vi har ett betydande inflytande eller mer och när används var och en av dessa metoder? (9 p)**

- 2. Ett bolag där vi inte äger alla aktier ska behandlas som ett dotterbolag om vi kontrollerar verksamheten i bolaget. Det finns tre sätt på vilka vi kan få kontroll över bolaget. Vilka är dessa tre sätt och vad innebär var och en av dem? (6 p)**

--

3. Omräkning av utländskt dotterbolags bokföring vid koncernbokslut kan ske antingen med den *Monetära metoden* eller med *Dagskursmetoden*.
- Beskriv vad som kännetecknar respektive metod samt i vilka situationer respektive metod används.
 - Vilka kurser används för olika ändamål vid respektive kurs?
 - På vilka olika sätt slår kursdifferenser igenom vid respektive metod? (10 p)

4. Mutter AB köpte 2008-01-01 75 % av aktierna i Hija AB för 48.000. Vid tidpunkten för förvärvet redovisade Hija nedanstående Obeskattade reserver och Egna kapital (30 p):

- Obeskattade reserver – 16.000
- Eget kapital – 36.000

Vid förvärvstidpunkten fanns dolda reserver i Hija AB i form av materiella tillgångar som hade ett bokfört värde på 24.000 och ett marknadsvärde på 43.200. Dessa tillgångar hade vid förvärvet en återstående avskrivningstid på 5 år.

Upprätta en förvärvsanalys (nedan) samt koncernbalansräkning per 2012-12-31 och koncernresultaträkning för 2012 (på nästa sida). Beakta då förvärvsanalysen samt följande tilläggsupplysningar:

- Efter prövning av Goodwill har man beslutat göra nedskrivning med 800.
- Mutter har under året sålt varor till Hija för 4.000.
- I Hijas ingående lager fanns varor med en internvinst på 1.600.
- Den utgående internvinsten i lager är 800.
- Använd skattesatsen 25 %.
- Ta hänsyn till andra poster i resultat- och/eller balansräkning som kan behöva justeras.
- Följ förslaget till eliminering i respektive kolumn som står under balansräkningen.

A. Förvärvsanalys (upprätta den nedan)

5. Kassaflödesanalys (10 p)

Utför en kassaflödesanalys med indirekt metod, där du tar utgångspunkt i nedanstående resultat- och balansräkning. Utför kassaflödesanalysen på efterföljande sida.

Några upplysningar:

- Beräkna kassaflödet med utgångspunkt i Årets resultat före skatt
- Inga anläggningstillgångar har sålts under året
- Såväl moder- som dotterbolag har betalt utdelning under året

<u>Resultaträkning</u>		
Försäljning	5 500	
Kostnad sålda varor	-2 300	
Personalkostnader	-1 700	
Övriga externa kostnader	-150	
Avskrivningar	-600	
Nedskrivning av goodwill	-20	
Finansnetto	150	
Skatt	-220	
Årets resultat	660	
Majoritetens andel	550	
Minoritetens andel	110	
<u>Balansräkning</u>		
	UB	IB
Imm. anläggningstillgångar	150	170
Materiella anläggningstillgångar	7 300	6 600
Kundfordringar	850	650
Varulager	1 000	950
Likvida medel	300	1 300
Summa	9 600	9 670
Eget kapital	4 450	4 500
Minoritetsintresse	760	750
Långfristiga skulder	2 115	2 000
Skatteskuld	100	50
Kortfristiga skulder	2 175	2 370
Summa	9 600	9 670

Beräkna kassaflöde nedan med utgångspunkt i Årets resultat före skatt:

Kassaflödesanalys enligt indirekt metod						
Den löpande verksamheten						
Årets resultat före skatt						
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet						
Förändring av varulager						
Förändring av rörelsefordringar						
Förändring av rörelseskulder						
Betald skatt						
Kassaflöde från den löpande verksamheten						
Investeringsverksamheten						
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar						
Förvärv av materiella anläggningstillgångar						
Kassaflöde från investeringsverksamheten						
Finansieringsverksamheten						
Förändring av lån						
Utbetald utdelning till moderföretagets ägare						
Utbetald utdelning till minorietetsägare						
Kassaflöde från finansieringsverksamheten						
Årets kassaflöde						
Likvida medel vid årets början						
Likvida medel vid årets slut						

6. Baserat på nedanstående uppgifter ska du (10 p):

- a) Beräkna årets kursdifferens enligt monetär metod.
- b) Beräkna årets kursdifferens enligt dagskursmetoden.

För några år sedan köpte vi ett spanskt dotterbolag. Vid förvärvet uppkom inget övervärde. När vi nu ska göra koncernbokslut har dotterbolaget följande balansräkning – uttryck i tusentals EUR:

Balansräkning	IB	UB
Maskiner och inventarier	300	450
Varulager	200	150
Kundfordringar	80	60
Likvida medel	70	90
Summa tillgångar	650	750
Eget kapital	320	360
Skulder	330	390
Summa eget kapital och skulder	650	750

Under året har följande valutakurser noterats:

Valutakurser	
Per 1/1	8,50 SEK/EUR
Årets genomsnittskurs	9,00 SEK/EUR
Per 31/12	9,70 SEK/EUR

a) Kursdifferens enligt monetär metod

b) Kursdifferens enligt dagskursmetod

